

SƯƠNG NGUYỆT MINH: MỚI VỚI “DỊ HƯƠNG”

Với số phiếu bình chọn đạt mức tuyệt đối 9/9 tập truyện ngắn “Dị hương” của nhà văn quân đội Suong Nguyệt Minh nhận được giải nhất giải thưởng Hội nhà văn năm 2010. Với “cơ duyên trời cho” “Dị hương” đã nhận được sự đón chờ, háo hức của người đọc yêu văn chương cũng như nhận được rất nhiều ý kiến đóng góp từ các nhà văn, nhà nghiên cứu phê bình.

“Vội tôi viết khác tôi trước đây đã là đổi mới rồi”. Nhà văn Suong Nguyệt Minh đã từng chia sẻ với độc giả như vậy khi nói về tập truyện của mình.

Là nhà văn xuất thân trên mảnh đất “quân đội” từ những năm đầu của thập niên 90 của thế kỷ XX Suong Nguyệt Minh đã nhanh chóng tạo cho mình một phong cách riêng vừa ổn định lại không ngừng đổi mới trong suốt bảy tập truyện ngắn như Mười ba bến nước, Người bến sông Châu, Đêm làng Trọng Nhân cùng với nhiều tùy bút, bút ký và gần đây là tập truyện ngắn “Dị hương”. Nếu như trước đây người đọc quen biết với một Suong Nguyệt Minh của những trang viết đậm chất nông thôn và chiến tranh, với bút pháp hiện thực và lãng mạn thì càng về sau người đọc lại thấy xuất hiện một Suong Nguyệt Minh với bút pháp biến hóa, nhiều yếu tố kỳ ảo như ở “Mười ba bến nước” mặc dù chưa thật sự nhiều. Cho đến tập truyện ngắn “Dị hương” thì chất kỳ ảo đậm đặc hơn; đặc biệt trong hai tác phẩm “Đổi con gái” và “Dị hương” là những ví dụ điển hình nhất. Qua “Dị hương” người đọc sẽ nhận thấy cách viết mới mẻ không chỉ so với các nhà văn khác mà còn viết khác với chính anh. Mặc dù có nhiều ý kiến cho rằng đề tài của “Dị hương” không hề mới mẻ, cách viết không mới mẻ; thậm chí có người cho

rằng nó giống với cách viết cũng như đề tài mà Nguyễn Huy Thiệp đã khai thác. Tuy nhiên, nếu đọc hai tác phẩm chúng ta sẽ thấy điều đó là không đúng, có chăng chỉ là sự giống nhau khi cùng viết về nhân vật Nguyễn Ánh bởi Nguyễn Huy Thiệp khai thác theo chiều hướng chính trị trong khi Suong Nguyệt Minh khai thác những đời thường rất “người” của một nhà vua. Nhà phê bình Phạm Xuân Nguyên đã nhấn mạnh: “Nhà văn không nhất thiết phải viết hay hơn người khác, nhưng đến một lúc nào đó, nhà

phải khác mình. Nhà văn Suong Nguyệt Minh đã làm được điều này”. Sự đổi mới, sự khác biệt trong sáng tác chắc chắn sẽ thể hiện rõ khi chúng ta đọc lần lượt bảy tập truyện của Suong Nguyệt Minh. Với lối viết biến hóa, kết hợp cả bút pháp hiện thực, lãng mạn và kỳ ảo nhà văn đã phản ánh những mảng đề tài vuôn rất rộng từ nông thôn, chiến tranh ra tới “dở quê, dở phố” cho tới đề tài lịch sử và trong đó còn tồn tại cả chất sex. Cái

sex mà Suong Nguyệt Minh phản ánh là chất sex rất người, rất đời nhưng không hề dung tục, thô bạo. Đó là chất sex nghệ thuật.

Suong Nguyệt Minh đã lên tiếng “bênh vực” cho đàn ông và có một cái nhìn đa chiều về phụ nữ Việt Nam trong thời đại có phân âm thịnh dương suy như ông đã nói: “Tôi muốn làm một việc là đưa thực trạng cuộc sống đau lòng ấy lên trang sách qua cái nhìn khách quan của nhà văn. Đàn ông yếu đuối lắm. Tôi muốn nói hộ nỗi ẩn ức, dằn vò của họ - những người đàn ông hèn dòn, tội nghiệp... khi cái xã hội nam quyền đang dần dần yếm thế.” Thế nhưng không phải hoàn toàn là cái nhìn phiến diện hay chê trách người phụ nữ Suong Nguyệt Minh cho rằng: “Đàn bà rất ghê gớm. Đàn ông hãy cảnh giác. Nhưng, chớ cứ đọc kỹ mà xem, thực ra thì người vợ làm thế là vì rất thương chồng mình đấy”. Có thể nói, Suong Nguyệt Minh đã có một cách nhìn rất thú vị về điều này. Chính tất cả những sự đổi mới, những góc nhìn thú vị không còn bó hẹp trong những đề tài sở trường mà Suong Nguyệt Minh “thoát khỏi anh nhà văn mặc áo lính” (nhà văn Trần Chiến).

Với sự trải nghiệm của một nhà văn “đã sang mùa thu của cuộc đời” Suong Nguyệt Minh đã đưa người đọc hết tới những trải nghiệm này tới trải nghiệm khác một cách thú vị của riêng mình. Chính sự đổi mới về tư duy và sự táo bạo bước vào phong cách mới ấy mà cây bút “gừng già” đầy bản lĩnh Suong Nguyệt Minh đã để lại dấu ấn thú vị trong lòng người đọc và “Dị hương” đã nhận được tình cảm mong chờ, háo hức của độc giả yêu văn chương.

KHUYẾT GIA